

Sijoitustoiminnan perusteet

Sisällys

1 Sijoitustoiminnan yleiset periaatteet.....	3
1.1 Yleistä	3
1.2 Vastuut ja valtuudet	3
1.3 Sijoitusten tuottotavoitteet	4
1.4 Riskien hallinta	4
1.6 Likviditeettitavoitteet.....	5
2. Sijoituspolitiikka	6
2.21 Käytettävät omaisuuslajit ja sijoitusinstrumentit	6
Suorat korkosijoitukset	6
Suorat osakesijoitukset	6
Muut omaisuusluokat	6
Korko- ja osakejohdannaiset.....	6
Sijoitusrahastot	6
Vastuullinen sijoittaminen	6
2.2 Perusallokaatio	7
3. Sijoitustoiminnan järjestäminen	7
4. Seuranta ja raportointi.....	8
5. Liitteet:	9
Sijoitustoiminnan riskit.....	9
Hintariski	9
Korkoriski.....	9
Valuuttariski	9

1 Sijoitustoiminnan yleiset periaatteet

1.1 Yleistä

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen. Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Muutoin kaupungin rahataloudesta vastaa kaupunginhallitus. Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja. (Hallintosääntö 64 §)

Sijoitustoiminnan perusteissa valtuusto vahvistaa:

- a) kaupungin sijoitustoiminnan yleiset toimintaperiaatteet,
- b) käytössä olevat sijoitusinstrumentit
- c) sijoitustoiminnan toimintatavat ja toimivaltuudet.

Kaupungin sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata kaupungin taloudelliseen puskuriin kuuluvien varojen säilyminen ja tuotto. Sijoituksia tulee hoitaa turvaten salkun arvon kehitys pitkällä aikavälillä. Kaupungin rahoitustarpeita katetaan ensisijaisesti salkun tuotoilla. Kaupunki preferoi käytettävän tuotto-osuusmuotoisia arvopapereita. Kaupunki päättää erikseen sijoitetaanko saadut tuotto-osuudet eteenpäin vai käytetäänkö ne muihin tarpeisiin.

Tuotolla tarkoitetaan sijoitusinstrumenttien arvonnousua, joka voidaan realisoida myymällä instrumentti ja tulouttamalla tuotto, tai sijoitusinstrumenteista saatavia pääoman palautuksia, korkotuottoja, osinkoja, tuotto-osuuksia tai vuokratuottoja.

Erillisellä kaupunginhallituksen päätöksellä voidaan talousarviossa hyväksytyihin rahoitustarpeisiin käyttää myös sijoitussalkun varallisuutta.

Sijoitustoiminnan riski- ja tuottotasoa määritettäessä tulee ottaa huomioon toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Suunnittelussa keskeistä on riskien hallinta ja pitkän aikavälin tuotto, ennakoituidet kassavirrat sekä varojen likvidisyys. Hajauttaminen on keskeinen riskienhallinnan keino.

Sijoitustoiminnan laatua ja sisältöä seurataan säännöllisesti siten, että kaupungin luottamusmiesjohto saa säännöllisesti tietoa sijoitusomaisuuden riskeistä ja tuottokehityksestä.

1.2 Vastuut ja valtuudet

Sijoitustoiminta on osa rahatalouden hoitamista, jonka vastuut ja valtuudet määritellään kaupungin hallintosääntö 64 §:ssä. Tässä dokumentissa tarkennetaan sijoitustoiminnan hoitamiseen liittyvät toimintatavat, vastuut ja valtuudet.

- Kaupunginvaltuusto vahvistaa sijoitustoiminnan perusteet, joissa linjataan kaupungin sijoitustoiminnan käytännön toimintaperiaatteet ja toimivaltuudet.

- Kaupunginhallitus seuraa sijoituksia neljännesvuosittain osavuositarkastuksien yhteydessä sekä kaksi kertaa vuodessa pidettävillä salkunhoitajien katsauksilla.

- Kaupunginhallitus valvoo, että sijoitusten tuotto- ja riskitavoitteet ovat valtuuston päättämien perusteiden mukaisia ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin tilanteen tasapainottamiseksi.
- Kaupunginjohtajalla on valtuudet päättää ja toteuttaa yksittäiset sijoitustoimenpiteet vahvistetun talousarvio ja yleisten hankintavaltuuksien rajoissa. Yksittäisiä toimia voivat olla sijoitusten realisoinnit, pankkitalletusten ja sijoitusinstrumenttien ostot tai muun sijoituspolitiikan mukaisen sijoitusomaisuuden hankinta.
- Kaupunginjohtajan hankintavaltuudet ylittävät sijoituspäätökset tekee kaupunginhallitus.

1.3 Sijoitusten tuottotavoitteet

Kaupungin reaalin tuottotavoite pitkällä aikavälillä on 2-3% vuodessa.

Kaupungin sijoitustoiminnan tulee olla pitkällä aikavälillä tuottavaa.

Kaupunginvaltuusto vahvistaa sijoitustoiminnalle yleiset euromääräiset tuottotavoitteet talousarviokäsittelyn yhteydessä. Hallitus voi asettaa sijoituskohtaisia tuottotavoitteita sijoituspäätösten yhteydessä. Tuottotavoitteen asettamisessa voidaan käyttää asiantuntijoiden apua.

Sijoitusten tuotot vaihtelevat käytännössä vuosittain, johtuen arvopapereiden hintaliikkeistä sekä markkinakorkojen muutoksista. Tuottotavoitteiden toteutumista arvioitaessa otetaan huomioon pidemmän aikavälin kokonaiskehitys.

1.4 Riskien hallinta

Riskienhallinnan yleisperiaatteet

Sijoitustoimintaan liittyy aina riskejä, joiden vaikutuksiin pyritään varautumaan jo etukäteen omaisuuden riittävällä hajautuksella, omaisuusluokka- ja instrumenttivalinnoilla sekä muilla rajoituksilla. Sijoitustoiminnan säännöllistä raportointia käytetään riskienhallinnan työkaluna seurattaessa varainhoitajien menestymistä. Lisäksi Sijoitussuunnitelmaa tarkistetaan tarvittaessa.

Hajauttamisen periaatteet

Riskejä hajautetaan allokoimalla sijoitusomaisuutta eri omaisuusluokkiin maantieteellisesti hajauttaen sekä eri sijoituskohteisiin. Edellä mainitulla pyritään nimenomaan turvaamaan kaupungin tuottopohja talouden eri sykleissä.

Hajauttamisen vaatimuksesta huolimatta Kaupungin varat tulee sijoittaa sellaisiin kohteisiin, joiden hallinnointi ei ole kohtuuttoman työlästä eikä aiheuta huomattavia kustannuksia. Hallinnoinnin apuna voidaan käyttää asiantuntijoita.

Edelleen Kaupungin kokonaisriskiä hallitaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Yhden sijoituksen markkina-arvo ei saa vastata yli 5 %:ia kyseenomaisesta omaisuusluokasta.

Mikäli yksittäisen sijoituskohteen arvo nousee yli viiteen prosenttiin omaisuusluokan arvosta, ei kyseiseen kohteeseen tule tehdä lisäsijoituksia. Tätä vaatimusta ei kuitenkaan huomioida, jos Kaupungin varoja kohdistetaan laajasti hajautettuun rahastoon tai vastaavaan, jolla voidaan hajauttaa sijoitukset laajasti eri sijoituskohteisiin ja omaisuusluokkiin kustannustehokkaasti ja vähällä vaivalla.

2. Sijoitusten hajautuksen tehostamiseksi, turvaavuuden lisäämiseksi ja / tai tuottotavoitteen nostamiseksi korko-osake ja vaihtoehtoisia sijoituksia voidaan tehdä sijoituksia muihin kuin euromääräisiin kohteisiin (Muiden kuin euromääräisten sijoitusten osuus maksimissaan korkosijoituksista 10%). Osakesijoituksissa ei ole valuuttamääräistä rajoitetta. Korkosijoituksissa pääpainon tulee olla hyvän luottoluokituksen (investment grade, luottoluokitukseltaan nämä lainat ovat vähintään BBB- -tasoa Standard & Poor's luokituksen mukaan.) yrityslainoissa ja valtionlainoissa. Luokittelemattomat lainat katsotaan lähtökohtaisesti heikon luottoluokituksen lainoiksi (high yield, luottoluokitukseltaan nämä lainat ovat korkeintaan BB+ -tasoa Standard & Poor's luokituksen mukaan.) ellei suomalainen finanssilaitos ole erikseen katsonut lainan riskin vastaavan hyvän luottoluokituksen tasoa.

3. Korkeamman riskin yrityslainarahastoissa (High Yield, Alle BBB-) paino sijoitussalkussa saa olla maksimissaan 25% korkosijoituksista ja kehittyvien markkinoiden lainarahastoissa saa olla maksimissaan 15 % korkosijoituksista. Yhteensä kehittyvien markkinoiden lainoissa ja korkeamman riskin yrityslainoissa (High Yield), voi olla 30% korkosijoituksista.

4. Vaihtoehtoisten sijoitusten tulee olla luonteeltaan ymmärrettäviä ja läpinäkyviä eikä niiden avulla saada ottaa tarpeettoman suurta riskiä. Vaihtoehtoisilla sijoituksilla tavoitellaan erityisesti sijoitussalkkua hajauttavia ominaisuuksia sekä vakaata tuottoa ja vähäistä riippuvuutta perinteisiin sijoituskohteisiin. Sijoituksien kassavirta on oltava ennustettavaa ja ymmärrettävää, esimerkiksi korkojen tai vuokratuottojen muodossa.

5. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin voi sijoittaa maksimissaan 30% osakesijoitusten painoista.

1.6 Likviditeettitavoitteet

Kaupungin sijoitustoiminta painottuu instrumentteihin, joiden likviditeetti on korkea, eli jotka voidaan realisoida kohtuullisella aikavälillä (14 päivässä). Korkean likviditeetin sijoituksia ovat salkun osake- ja korkosijoitukset

Vaihtoehtoisissa sijoituksissa pääomat ovat yleensä sitoutuneet pidempään kuin listatuilla rahoitusmarkkinoilla, jolloin pääomien vapauttamiseen saattaa mennä useampi vuosi.

Yli kymmeneksi vuodeksi rahoja voidaan sitoa vain kaupungin hallituksen erillisellä päätöksellä.

2. Sijoituspolitiikka

2.21 Käytettävät omaisuuslajit ja sijoitusinstrumentit

Suorat korkosijoitukset

Korkosijoitukset voidaan tehdä lyhyt- ja pitkäaikaisiin sijoituskohteisiin Suomessa tai euroalueella. Sijoitukset tehdään pääosin rahastojen kautta, mutta on mahdollista tehdä myös suoria korkosijoituksia.

Suorat osakesijoitukset

Osakesijoitukset tehdään hajautetusti pääosin rahastoilla Suomen ja euroalueen pörssiosakkeisiin sekä globaaleille osakemarkkinoille sijoitukset hyvin hajauttaen. Yksittäisen yhtiön paino kaikista osakesijoituksista saa olla maksimissaan 5 %. On mahdollista tehdä myös suoria osakesijoituksia.

Muut omaisuusluokat (vaihtoehtoiset sijoitukset)

Varainhoitajat voivat allokoida salkun varoja vaihtoehtoisiin sijoituksiin kohdan 2.2 raja-arvojen puitteissa. Kaupunki voi sijoittaa myös suoraan vaihtoehtoisiin rahastoihin, kiinteistöihin tai asunto-osakkeisiin.

Korko- ja osakejohdannaiset

Kaupungin sijoitustoiminnassa käytettäviin sijoitusinstrumentteihin eivät pääsääntöisesti kuulu johdannaiset. Johdannaissijoitukset ovat kuitenkin sallittuja silloin, kun ne on tehty rahaston sisällä suojaamistarkoituksessa rahaston sääntöjen mukaisesti.

Sijoitusrahastot

Kaupungin suorissa sijoituksissa suositaan hajautettuja rahastosijoituksia. Sijoituksia voidaan tehdä myös vaihtoehtoisiin rahastoihin. Rahastosijoituksissa suositaan tuotto-osuuksia maksavia rahastoja, joilla on hyvä riskienhallinta ja selkeä ansaintalogiikka.

Vastuullinen sijoittaminen (ESG)

Toteuttamalla sijoitustoimintaa kestäväsi kaupunki ei näe, että sijoitustuotoista tarvitsisi tinkiä nyt tai tulevaisuudessa. Kestävän kehityksen periaatteita tarkasti noudattavien yritysten ja varainhoitajien voidaan olettaa hoitavan usein myös taloudelliset velvoitteensa moitteettomasti, joka pienentää yrityksen toimintaan tai maineeseen liittyviä riskejä. Täten kestävään sijoittamiseen kuuluu olennaisena osana myös vastuu sijoitustuotoista.

Kestävän sijoittamisen (ESG) pääperiaatteiden noudattamisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen (E), yhteiskuntavastuun (S) ja hyvän hallintotavan mukainen toiminta (G). Ympäristövastuu, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallintotapa otetaan huomioon kaikissa sijoituspäätöksissä tuoton, riskin ja sijoitusten riittävän hajautuksen lisäksi.

YK:n Global Compact -periaatteet ohjaavat Nivalan kaupungin sijoitusvalintoja. Nämä sisältävät ympäristöä, ihmisoikeuksia, korruptiota ja työntekijöiden oikeuksia koskevia periaatteita, jotka tulee huomioida sijoituskohteiden valinnassa ja vastuullisuuden määrittelyssä.

OmaisuuDENhoidossa käytetään YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamiseen sitoutuneita omaisuudenhoitajia, jotka systemaattisesti kehittävät vastuullista sijoittamistaan. Allekirjoittaneet varainhoitajat sitoutuvat tällöin huomioimaan vastuullisuuskysymykset sijoitustoiminnassa.

Varainhoitajayhteistyössä Nivalan kaupunki käy säännöllistä vuoropuhelua varainhoitajien kanssa ESG-asioista sijoitusten tuotto- ja riskiprofiilin edistämiseksi sekä edellyttää varainhoitajilta vuosittaista raportointia ESG-asioista. Odotuksena on, että varainhoitajat huomioivat kuvatut vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja toteuttamistavat toiminnassaan sekä raportoivat niiden toteutumisesta.

Mikäli omaisuudenhoitajalla on syytä epäillä, että jokin hänen hoidossaan olevista sijoituskohteista saattaa olla ristiriidassa em. periaatteiden kanssa, on hänellä velvollisuus informoida kaupunkia asiasta viivytyksettä.

Kaikessa toiminnassa noudatetaan vallitsevia lakeja ja virallisia ohjeistuksia, kaupunginvaltuuston hyväksymiä varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteita sekä tätä sijoitussuunnitelmaa.

2.2 Perusallokaatio

Sijoitusten perusjakauma määrittelee tavoiteltavan painotuksen. Vaihteluväli kertoo, miten paljon allokaatiolla voidaan joustaa tuottotavoitteiden saavuttamiseksi vaihtelevissa olosuhteissa.

Omaisuuslaji	Vaihteluvälin alaraja	Neutraaliallokaatio	Vaihteluvälin yläraja
Korkosijoitukset	10 %	35 %	100 %
Osakesijoitukset	0 %	45 %	65 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0 %	20 %	25 %

3. Sijoitustoiminnan järjestäminen

Nivalan kaupunki voi ulkoistaa sijoitustoiminnan ammattimaisille omaisuudenhoitajille täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksin tai konsultatiivisella sopimuksella. Ulkoistetun varainhoitajan tulee olla Suomen Finanssivalvonnan valvoma toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai Eta-alueella toimiva sijoituspalveluyritys, joka on rekisteröinyt toimintansa Suomessa Finanssivalvonnalle.

Kaupunki voi tehdä itsenäisesti erillisiä sijoituksia sijoitusrahastoihin eri omaisuusluokissa sekä sijoittaa kiinteistöihin tai asunto-osakkeisiin.

4. Seuranta ja raportointi

Raportoinnin periaatteet

Säännöllisen raportoinnin tarkoituksena on minimoida sijoitustoimintaan liittyvät riskit ja varmistaa pääoman suotuisa kehitys. Lisäksi Kaupungille tulee olla saatavilla tieto, mistä omaisuuseristä ja kohdesijoituksista sijoitussalkku kokonaisuudessaan koostuu ja mitkä ovat keskeisimmät salkkuun kohdistuvat riskit.

Salkunhoitajat antavat katsauksen kaupunginhallitukselle kaksi kertaa vuodessa. Sijoitusten kehitys raportoidaan kaupunginhallitukselle osavuosikatsausten yhteydessä neljännesvuosittain ja valtuustolle puolivuosittain.

Merkittävistä sijoituksiin liittyvistä tapahtumista raportoidaan kaupungille ilman viivettä. Raportoinnista on käytävä ilmi vähintään sijoitusvarallisuuden koko ja sen jakautuminen sijoitusluokittain, koko sijoitussalkun koostumus ja sijoitustoiminnan tuloksellisuus. Sijoituskohteiden vastuullisuuden toteutumista seurataan varainhoitajan tuottamien kestävyysraporttien sekä yritysraporttien kautta.

Käytettävät vertailuindeksit ja tuottojen seuranta

Ulkopuolisen varainhoitajan saavuttamaa tuottoa ja riskitasoa verrataan vuosittain suhteessa relevanttiin vertailukohtaan ja mahdollisiin muihin varainhoitajiin. Tulosten ja riskien arvioinnissa keskitytään pitkän aikavälin havaintoihin kaupungin Sijoitussuunnitelman mukaisesti.

Käytettävän vertailuindeksin sisältö laaditaan yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan tai varainhoitajan kanssa, jotta käytettävä vertailuindeksi kuvastaa mahdollisimman oikeudenmukaisesti varainhoitajan kaupungille saavuttamia tuloksia.

Sijoitussalkun tuottoa seurataan säännöllisesti. Sijoitustoiminnassa pyritään vertailuindeksiä parempaan tuottoon ottaen kuitenkin huomioon tässä suunnitelmassa mainitut rajoitukset.

Varainhoitajien tuottoa seurataan seuraavilla vertailuindekseillä:

Omaisuuslaji	Vertailuindeksi
Korkosijoitukset	iBoxx EUR Overall
Osakkeet	MSCI All Country World
Vaihtoehtoiset sijoitukset	Euribor 3kk + 4% p.a.

Ulkopuoliset asiantuntijat

Kaupungilla on mahdollisuus tarvittaessa käyttää sijoitustoiminnan seurannassa ja arvioinnissa ulkopuolisia ammattilaisia, joiden tehtävänä on varmistaa Kaupungin sijoitustoiminnan järjestäminen tehokkaasti sekä arvioida riskejä varainhoitajista riippumattomasti.

Sijoitussuunnitelman päivitystiheys

Kaupunki tarkistaa Sijoitussuunnitelman tarvittaessa. Tällä pyritään turvaamaan, että Sijoitussuunnitelma on ajantasainen suhteessa vallitsevaan markkinatilanteeseen ja Kaupungin omaisuuteen sekä sijoitustoiminnan tarkoitukseen.

5. Liitteet:

Sijoitustoiminnan riskit

Hintariski

Hintariskiä, eli markkinariskiä, mitataan sijoitustoiminnassa yleisesti volatiliteetilla eli tuottokehityksen matemaattisella keskihajonnalla. Mitä korkeampi volatiliteetin arvo on, sitä voimakkaammin instrumentin hinta vaihtelee päivästä toiseen. Yleensä markkinoiden noustessa volatiliteetti on alhainen ja markkinoiden laskiessa volatiliteetin arvo nousee.

Korkoriski

Korkosijoittaminen sisältää riskejä, joiden merkitys vaihtelee korkosijoituksen keskimääräisen juoksuajan mukaan.

Korkosijoituksissa on niihin liittyvän korkoriskin lisäksi huomioitava yhteisön mahdolliseen lainakantaan liittyvä korkoriski. Yhteisö pyrkii valvomaan korkosijoitusten ja lainojen muodostamaa kokonaistilannetta korkoriskin (korkokatteen) suhteen.

Kokonaiskorkoriskin hallinnassa voidaan käyttää neuvonantajana ulkopuolista rahoituslaitosta tai esim. varainhoitajaa.

Korkosijoittamiseen liittyviä riskejä ovat:

- Instrumentin hintariski, jossa velkasitoumuksen hinta markkina-arvostuksessa tai myytäessä vaihtelee riippuen markkinakorkojen kehityksestä. Korkotason nousu laskee korkosijoitusten arvoa ja voi aiheuttaa arvostus- ja/tai myyntitappioita. Korkotason lasku puolestaan nostaa korkosijoitusten arvoa.
- Jälleensijoitusriski, jossa saatavien korkotuottojen määrä vaihtelee markkinakorkojen muutosten perusteella. Korkotason lasku pienentää tulevia korkotuottoja ja korkotason nousu nostaa tulevia korkotuottoja.

Korkoriskiä mitataan yleisesti duraatiolla eli korkosijoituksen keskimääräisellä jäljellä olevalla juoksuajalla.

Valuuttariski

Valuuttariski syntyy siitä, että kahden valuutan suhde toisiinsa muuttuu.